

A szakmapolitikusok felkészültségéhez is elengedhetlen (lenne) a gyógyszerésztörténet beható ismerete, túl a szokásos és adott esetben téves közhelyeken – mondja a *PharmaOnline*-nak adott interjúban *dr. Dobson Szabolcs*, a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság elnöke, akit a megválasztása óta elért eredményekről kérdeztünk.



- 2012 decemberében választották a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság elnökévé. Mit sikerült megvalósítaniuk 2013-ban?

– Tavaly kezdtük fejleszteni a társaságunk alapító elnöke, *Grabarits István* által kezdeményezett honlapot, a www.gyogyszeresztortenet.hu-t. Abból indultunk ki, hogy manapság már szinte mindenki az interneten tájékozódik, szakmai információkat is innen szerez. Internet révén már régebb óta elérhetővé váltak komoly tudományos adatbázisok is, így például az orvosbiológiai jellegű Medline. Ebből a szempontból a gyógyszerésztörténet – pláne a magyarországi – nagyon le volt maradva. A cél tehát egy minél teljesebb körű magyar Gyógyszerésztörténeti Elektronikus Tudástár létrehozása volt és most is az, amely kielégíti mind az alkalmi érdeklődők, mind a mélyebb kutatást végzők igényeit. Ma már ott tartunk, hogy csaknem 60 szakkönyv, 97 régi évkönyv, zsebnaptár, almanach, és mintegy 1000 szakkikk található nálunk sok egyéb más (filmek, fényképek, hírlevelek, híres magyar gyógyszerészek lexikona, stb.) mellett. Mindez úgy valósítottuk meg, hogy egy beépített Google keresővel szavakra és kifejezésekre lehet keresni, így a korábban napokig tartó, jelentős költségekkel és időráfordítással járó utazgatásokat és könyvtári irodalmazást ki tudjuk váltani otthoni pár perces vagy pár órás munkával, illetve ezt követően célzottan lehet továbbhaladni az irodalmak feltérképezésében.

Külön kiemelendő együttműködésünk a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal; ennek köszönhetően a *Gyógyszerészet* szaklap történeti cikkei 1957-től 2012-ig hamarosan maradéktalanul elérhetőek és kutathatóak lesznek. Ez már önmagában is növeli a gyógyszerésztörténet iránti érdeklődést, hiszen az információk soha nem látott gyorsasággal és mennyiségben váltak elérhetővé. Segítjük az oktatók, a hallgatók és a kutatók munkáját,

sőt, szakmán kívülről is több megkeresést és köszönetnyilvánítást kaptunk már régi gyógyszerértári ügyekkel, személyekkel kapcsolatban.

– A honlap felépítése mellett mi fért még a tavalyi évbe?

– Igyekeztünk bátorítani fiatal kollégáinkat: Szegeden múzeumi kutatásokat támogattunk, amiből már szakdolgozat is született, a Rozsnyay emlékversenyen tavaly is és idén is különdíjakkal jutalmaztuk a gyógyszerésztörténeti témák előadóit, továbbá Kalocsán megszerveztük a X. Gyógyszerésztörténeti Nyári Egyetemet, ami kiválóan sikerült. Mind a tavalyi, mind az idei Nyári Egyetemünkön díjmentesen láttunk-látunk vendégül több határon túli magyar gyógyszerészhallgatót. Részt vettünk három poszterrel a Párizsban megrendezett Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Kongresszuson, és ennek folyományaként *Szabó Attila* titkárunk és szerzőtársai felkérésnek eleget téve megjelentették témájukat egy amerikai szaklapban is angol nyelven („*Emergency money in Hungarian Pharmacies from World War I to the Hungarian Soviet Republic / Szükségpénzek a magyar gyógyszerésztárakban az I. Világháborútól a Tanácsköztársaságig*”), *Journal of Pharmacy and Pharmacology* 2 (2014) 95-103/).

Anyagilag támogattuk *Péter H. Máriának* „*Az erdélyi gyógyszerészet magyar vonatkozásai*” című művének második, bővített kiadásának megjelentetését, valamint Kőszegen egy emléktábla felállítását a Patikamúzeum falán, Szigetváry Ferenc emlékére. Ezen felül elnyertük a Nemzeti Civil Alap támogatását a holokauszttal kapcsolatos kutatásokhoz, így az idén megjelentetjük a „*Magyar zsidóság és a gyógyszerészet 1945-ig*” című kötetünket, amelyben a magyar gyógyszerésztörténet 70 éve fennálló súlyos tartozását megszüntetve alapvető adatokkal szolgálunk a magyar zsidóság gyógyszerészetben betöltött szerepéről és a diszkriminációs törvények, valamint a holokauszt időszakáról és áldozatairól.

– A társaság ismét gőzerővel szervezi hagyományos rendezvényét, a XI. Nyári Egyetemet, amelynek idén júliusban Gyula városa ad otthont. Mire számíthat az, aki felkeresi a rendezvényt?

– Csak a legjobbakra. Gondolom, ezért is jön több, mint 70 kollégánk, ami az egyik eddigi rekord. A program a polgárosodás és a gyógyszerészet tematikáját járja körül, a részletes információk megtekinthetőek a honlapunkon a „XI. Nyári Egyetem, Gyula” menüpontban. Mint mindig, nagy hangsúlyt helyezünk a bennünket vendégül látó település és vidék kulturális hagyományainak megismerésére, a szórakozva tanulásra és a szimpla pihentető szórakozásra is.

– Mennyire sikerül megszólítani a gyógyszerészeket a szakma történetével? Mennyire „vevők” a fiatalok a gyógyszerésztörténetre? Lesz megfelelő utánpótlás?

– Mindenképpen tovább kell fejleszteni Elektronikus Tudástárunkat, amelyben továbbra is nagyon számítunk a Magyar Gyógyszerésztudományi Társasággal való együttműködésre, az általuk megjelentetett könyvek és az *Acta Pharmaceutica Hungarica* történeti cikkeinek integrálásában. Felmérjük a régi, II. világháború előtti gyógyszerészi szaklapok digitalizálásának lehetőségeit is. Őszintén remélem, már önmagában ez is segít megmutatni a fiataloknak, hogy a gyógyszerésztörténet nem száraz, unalmas valami, hanem olyan szakterület, amely rendkívül izgalmas – amennyiben magyarázatot lelhetünk mai

körülményeink kialakulására, és ez segít a problémáink okosabb kezelésében. A rendszerváltás után például a gyógyszerésztörténeti ismeretek is segítettek abban, hogy a gyógyszerellátás új rendszere alakuljon ki, vagy akár abban, hogy az új patikák megfelelő neveket találjanak.

Nem ismételtünk komoly, fogfájós arccal 80 éves lerágott csontokat és lefutott meccseket a gyógyszerészi szakmaiság egyes aspektusairól; megértjük, miért fontos, hogy a gyógyszerészet folyamatosan megújuljon szakmai küldetése kiteljesedjen új lehetőségekkel (például gyógyszerészi gondozás) és ezt okosabban, tudatosabban, szorgalmasabban művelhetjük. A múlt tehát nem visszahúz, hanem inspirál arra, hogy legyünk kreatívak. A szakmapolitikusok felkészültségéhez is elengedhetetlen (lenne) a gyógyszerésztörténet beható ismerete, túl a szokásos (adott esetben téves) közhelyeken és kliséken.

Az utánpótlást illetően mindent igyekszünk megtenni azért, hogy felkeltsük kollégáink figyelmét a szakterület iránt, és segítsük őket, lehetőségeket adva publikálásra belföldön és külföldön. Ami nagyon hiányzik, az a kvantitatív igényű, adatokon-számokon alapuló gyógyszerésztörténet, amelynek egyébként volt már kiemelkedő képviselője nálunk, Kempler Kurt személyében. Remélem, lesznek követői.